

да бъде днесът етнографичната карта, па и политичното положение на Балканския полуостровъ, ако въ тази война българите бъха побъдили. Но за жалост злата орисница на върховетъ на планината Бѣласица присъди да се закрѣпи гръцкиятъ народъ чрѣзъ влиянѣ животворна словѣнска кръвъ въ увѣхналитъ му жили, да се накърни и ослаби българскиятъ народъ и трето за винаги да се унищожи държавниятъ планъ на доблестния му вождъ, царь Самуилъ. Слѣдъ тази сѫдбоносна присъда тесалийскитѣ, пелопонезскитѣ и другитѣ словѣни въ Гърция, Тесалия, Епиръ и Албания, откъснати отъ другитѣ си сънародници и изложени на силното влияние на византийското христианство и държавнитѣ власти, подиръ нѣколко вѣка окончателно се погърчили. На македонскитѣ словѣни се паднала тежката мисия, да се борятъ противъ елинизирането на словѣнитѣ, и тѣ достойно я изпълнили. Изобилно пролѣтата българска кръвъ въ тази война и извѣршенитѣ отъ византийцитѣ свирѣости, които българскитѣ петнадесетъ хиляди слѣпци съ гусла въ рѣцѣ си разгласявали между българския народъ, били животворниятъ сокъ, съ който била напоена и отхранена омразата между българи и гърци¹⁰⁸, която ще сѫществува, до когато понятието народностъ ще сѫществува и до когато българи и гърци ще живѣятъ като отдѣлни народи.

§ 14.

Териториални граници на българската държава.

Границата на старата българска държава била много промънлива и непостоянна. Въ най-благоприятните об-

¹⁰⁸ Acrop. 25—26. „Δείσαν ούν παμπόλληγη ἐποιήσατο (ὅ βασι- λεὺς Βουλγάρων Ἰωάννης, Σκυλοϊωάν.ης). αὐτάνδρους τὰς πόλεις ἀνδραποδισάμενος καὶ τέλεον κατασκάψας αὐτάς . . . . . Ἀντέμιναν οὖν,